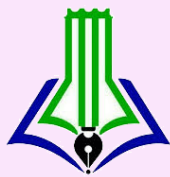

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اسدآباد مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی کمیته برنامه ریزی درسی

فرم طرح درس

رشته و مقطع تحصیلی: بهداشت عمومی - کارشناسی پیوسته	عنوان کامل درس: اصول مدیریت در خدمات بهداشتی
پیش‌نیاز: ندارد	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۴۰۳ نیمسال: اول
تعداد فراگیران: ۱۵	تعداد واحد: ۲
نوع درس: تئوری* □ عملی □ کارآموزی □	زمان برگزاری کلاس(روز- ساعت): یکشنبه ساعت ۱۰-۸ صبح
تاریخ خاتمه کلاس: ۱۴۰۲/۱۰/۱۷	تاریخ شروع کلاس: ۱۴۰۲/۰۷/۰۲
پست الکترونیک مدرس: zeinabmakvandi@gmail.com	نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر زینب مکوندی
مدرس مسئول درس: دکتر زینب مکوندی	گروه مدرسین: ---

شرح درس:

دانشجویان پس از گذراندن این درس آگاهی و مهارت های زیر را کسب خواهند نمود:

- آشنایی با مفاهیم اولیه و مدیریت
- آشنایی با اهداف، ساختار، وظایف و کارکرد سازمانها و تشکیلات بهداشتی درمانی کشور در سطوح مختلف و نحوه مدیریت آنها

گزیده‌ای از مقررات آموزشی در کلاس درس:

- دانشجو موظف است قبل از حضور استاد در کلاس حاضر باشد.
- خاموش کردن تلفن همراه در کلاس درس الزامی است.
- فعالیت‌های دانشجویی در کلاس درس شامل شرکت فعال در بحث، پاسخ به سوالات و آمادگی برای یادگیری می‌باشد.
- در صورتی که غیبت دانشجویی در کلاس بیش از ۴/۱۷ ساعات جلسات شود، درس مربوطه حذف خواهد شد.
- به استناد آیین نامه مصوب جلسه ۲۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان طبق لیست پیوست توسط اساتید تکمیل خواهد گردید.

هدف کلی درس:

دانشجویان با گذراندن سرفصل های زیر قادر خواهند بود تا با مفاهیم اولیه و کلیات مدیریت، اهداف، ساختار، وظایف و کارکرد سازمانها و تشکلات بهداشتی درمانی کشور در سطوح مختلف و چگونگی مدیریت آنها آشنا شود.

جلسه اول – تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۰۲

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با مفاهیم، تعاریف و تاریخچه مدیریت	در پایان هر جلسه دانشجو قادر باشد: ۱. با اهمیت و ضرورت مطالعه این درس در رشته خود آشنا شود. ۲. تعریف مدیریت را در دو سطر بیان کند. ۳. عناصر تشکیل دهنده تعریف مدیریت را با زبان خود بیان کند. ۴. مدیریت خدمات بهداشتی را تعریف کند. ۵. با مفاهیم کارایی، اثربخشی، بهره وری آشنا شود.	شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

جلسه دوم – تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۰۹

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با اصول و محدودیت های رویکردهای اولیه مدیریت (مکاتب کلاسیک)	۱. سیر تکاملی تئوری های مدیریت را به ترتیب فهرست کند. ۲. با مکتب مدیریت علمی و معایب آن آشنا شود. ۳. مهمترین خصوصیات نظریه بوروکراسی را بیان کند. ۴. توانایی های مدیر را بر اساس نظریه تخصص گرایی بیان کند. ۵. محدودیت های مکاتب کلاسیک را تشخیص دهد.	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

جلسه سوم – تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۱۶

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با اصول و نارسایی ها و محدودیت های مکاتب نئوکلاسیک و مکاتب امروزی	۱. چهار ویژگی اصلی مکتب روابط انسانی را ذکر کند. ۲. شباهتها و تفاوت های مکتب نئوکلاسیک را با مکاتب دیگر درک کند. ۳. نارساییها و محدودیت های مدیریت نئوکلاسیک را تشخیص دهد. ۴. مفروضات تئوری X و تئوری Y را با هم مقایسه کند. ۵. نگرش سیستمی را تعریف کند. ۶. اجزای مدیریت سیستمی را شرح دهد.	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

			<p>۷. اهمیت بازخورد در سیستم بهداشتی را درک کند.</p> <p>۸. مراحل یک فرایند بهداشتی را از یکدیگر تفکیک کند.</p> <p>۹. نگرش اقتضایی را تعریف کند.</p>
جلسه چهارم - تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۲۳			
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس
وسایل آموزشی			
آشنایی دانشجویان با سطوح مدیریتی، مهارت های مدیر و وظایف مدیران	<p>۱. حداقل چهار ویژگی مدیران عملیاتی را بیان کند.</p> <p>۲. حداقل چهار ویژگی مدیران عالی را توصیف کند.</p> <p>۳. مهارت های سه گانه مورد نیاز مدیران را نام ببرد.</p> <p>۴. مهارت های انسانی و ادراکی مدیران را باهم مقایسه کند.</p> <p>۵. میزان نیاز مدیران سطوح مختلف از مهارت های سه گانه را تشخیص دهد.</p> <p>۶. وظایف یک مدیر در سازمان را نام ببرد.</p> <p>۷. ارتباط متقابل وظایف مدیر را درک کند.</p>	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>سخنرانی و پرسش و پاسخ</p>
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد			
جلسه پنجم - تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۳۰			
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس
وسایل آموزشی			
آشنایی دانشجویان با برنامه ریزی و انواع برنامه بهداشتی و درمانی	<p>۱. برنامه ریزی را تعریف کند.</p> <p>۲. اهمیت و جایگاه برنامه ریزی در مدیریت را توصیف کنند.</p> <p>۳. اهداف برنامه ریزی را شرح دهند.</p> <p>۴. انواع برنامه ریزی را توضیح دهند.</p> <p>۵. برنامه ریزی متمرکز را از برنامه ریزی غیر متمرکز تشخیص دهد.</p> <p>۶. برنامه ریزی عملیاتی و برنامه ریزی استراتژیک را با هم مقایسه کند.</p> <p>۷. گام های فرآیند برنامه ریزی را به ترتیب نام ببرد.</p> <p>۸. در بحث های کلاسی با انگیزه و رغبت شرکت کند.</p>	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>عاطفی</p>	<p>سخنرانی و پرسش و پاسخ</p>
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد			
جلسه ششم - تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۷			
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس
وسایل آموزشی			
آشنایی دانشجویان با تصمیم گیری، اصول و انواع تصمیم گیری در سازمان های بهداشتی و درمانی	<p>۱. تصمیم گیری را تعریف نمایند.</p> <p>۲. عوامل موثر بر تصمیم گیری را ذکر کنند.</p> <p>۳. تصمیمات برنامه ریزی شده و برنامه ریزی نشده و خصوصیات آنها را شرح دهند.</p> <p>۴. موقعیت های تصمیم گیری (شرایط اطمینان، ریسک و عدم اطمینان) را با هم مقایسه کند.</p>	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>سخنرانی و پرسش و پاسخ</p>
کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد			

		شناختی	۵. حداقل سه مورد از فنون تصمیم گیری گروهی را نام ببرد.	
		شناختی	۶. روش بارش افکار را با فن دلفی مقایسه کند.	
جلسه هفتم – تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۱۴				
	عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس
			وسایل آموزشی	
	آشنایی دانشجویان با سازماندهی و مفاهیم آن (۱)	<ol style="list-style-type: none"> ۱. سازماندهی را تعریف کند. ۲. اصول سازماندهی را شرح دهد. ۳. تقسیم کار را تعریف، مزایا و معایب آن را توضیح دهد. ۴. تفویض اختیار را تعریف کند. ۵. حیطه نظارت و انواع آن را تعریف کند. ۶. عوامل موثر بر حیطه نظارت را ذکر کنند. ۷. در بحث های کلاسی با انگیزه و رغبت شرکت کند. 	شناختی شناختی شناختی شناختی عاطفی	سخنرانی و پرسش و پاسخ تخته وایت برد
جلسه هشتم – تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۲۱				
	عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس
			وسایل آموزشی	
	آشنایی دانشجویان با سازماندهی و مفاهیم آن (۲)	<ol style="list-style-type: none"> ۱. ساختار سازمانی را تعریف کند. ۲. عوامل موثر بر ساختار سازمانی را توضیح دهد. ۳. صف و ستاد را با جزئیات توصیف نماید. ۴. دو نمونه واحد صفی و ستادی در سازمان را تشخیص دهد. ۵. نمودار سازمانی و فواید رسم آن را شرح دهد. ۶. انواع سازمان را نام برده و خصوصیات آنها را برشمارد. ۷. تفاوت قدرت و اختیار را به تفصیل بیان کند. ۸. ارتباط حیطه نظارت با میزان تمرکز در سازمان را بیان کند. 	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ تخته وایت برد
جلسه نهم – تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۲۸				
	عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس
			وسایل آموزشی	
	آشنایی دانشجویان با اصول و روش های مدیریت منابع سازمانی	<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعریف منابع سازمانی را بیان کند. ۲. مدیریت منابع سازمانی را شرح دهد. ۳. اهمیت منابع انسانی را تشریح نماید. ۴. تعریف فرایند مدیریت منابع انسانی را بیان کنند. ۵. اهداف مدیریت منابع انسانی را ذکر کنند. ۶. مراحل برنامه ریزی منابع انسانی را تشریح نمایند. ۷. تعریف تامین مالی مراقبت های بهداشتی را بیان نمایند. 	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ تخته وایت برد

			۸. روش های تامین مالی سلامت در ایران را شرح دهد.	
جلسه دهم - تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۰۵				
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با هدایت و رهبری و مفاهیم آن (۱)	<ol style="list-style-type: none"> ۱. هدایت کردن را تعریف کند. ۲. رهبری را تعریف کند. ۳. منابع قدرت رهبر را توصیف کند. ۴. رهبری و مدیریت را مقایسه نموده و حداقل سه تفاوت آنها را بیان نماید. ۵. حداقل چهار مورد از سبک های رهبری را نام ببرد. ۶. حداقل سه ویژگی رهبری اقتدارگرا را نام ببرد. ۷. حداقل سه تفاوت رهبری هرج و مرج طلب با رهبری دیپلماتیک را نام ببرد. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد
جلسه یازدهم - تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۱۲				
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با هدایت و رهبری و مفاهیم آن (۲)	<ol style="list-style-type: none"> ۱. انواع نظریه های رهبری را نام ببرد. ۲. نظریه ویژگی های رهبری را تشریح نماید. ۳. حداقل دو مورد از نظریه های رفتار رهبری را بیان کند. ۴. حداقل سه مورد از نظریه های اقتضایی رهبری را نام ببرد. ۵. رویکرد رهبری اقتضایی فیدلر را با رویکرد رهبری هرسی و بلانچارد به تفصیل با هم مقایسه کند. ۶. نظریه مسیر-هدف در مورد رهبری را به تفصیل شرح دهد. ۷. در بحث های کلاسی با انگیزه و رغبت شرکت کند. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>عاطفی</p>	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد
جلسه دوازدهم - تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۱۹				
عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با انگیزش و مفاهیم آن	<ol style="list-style-type: none"> ۱. فرآیند انگیزش را توصیف کنند. ۲. وجه تمایز تئوری های محتوایی و فرایندی انگیزش را درک کنند. ۳. نیازهای افراد را بر اساس هرم نیازهای مازلو به ترتیب بیان کنند. ۴. حداقل یک مصداق برای ارضای هر یک از نیازهای پنج گانه افراد در سازمان مثال بزند. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

		شناختی	<p>۵. تئوری آلدرفر و نظریه مک کلند را با هم مقایسه کند.</p> <p>۶. مصادیق عوامل بهداشتی و انگیزشی هرزبرگ برای یک شغل معین نام ببرد.</p> <p>۷. تئوری برابری را توصیف نماید.</p> <p>۸. نظریه انتظار و مولفه های آن را بیان نماید.</p> <p>۹. توسعه شغل را با غنی سازی شغل مقایسه کند.</p>	
--	--	--------	---	--

جلسه سیزدهم - تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۶

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با اصول هماهنگی و ارتباطات سازمانی	<p>۱. انواع روش های برقراری ارتباط در سازمان های بهداشتی را نام ببرد.</p> <p>۲. حداقل چهار مورد از موانع ارتباطات میان افراد را بیان کند.</p> <p>۳. راههای بهسازی عوامل سازمانی در ارتباطات را در یک پاراگراف توضیح دهد.</p> <p>۴. تعریف هماهنگی را در یک پاراگراف شرح دهد.</p> <p>۵. ضرورت هماهنگی در سازمان های بهداشتی را توضیح دهد.</p> <p>۶. انواع هماهنگی در سازمان های بهداشتی را بشناسد.</p>	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

جلسه چهاردهم - تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با کنترل و اصول آن	<p>۱. کنترل را تعریف کند.</p> <p>۲. حداقل سه دلیل نیاز به کنترل در سازمان های بهداشتی را به زبان خود توضیح دهد.</p> <p>۳. مراحل فرایند کنترل را نام ببرد.</p> <p>۴. انواع روش های کنترل را با هم مقایسه کند.</p> <p>۵. حداقل چهار ویژگی یک نظام کنترل موثر را نام ببرد.</p> <p>۶. به یادگیری مفاهیم مربوط به کنترل علاقه نشان دهد.</p>	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>عاطفی</p>	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

جلسه پانزدهم - تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی

آشنایی دانشجویان با گزارش دهی و بودجه بندی برنامه های بهداشتی	۱. با انواع روش های گزارش دهی در سازمان های بهداشتی آشنا شود. ۲. حداقل ۴ مورد از اهداف گزارش نویسی را نام ببرد. ۳. در دو سطر بودجه بندی را تعریف کند. ۴. با تفاوت های هزینه های عملیاتی، سرمایه ای، تنخواه گردان در سازمان های بهداشتی آشنا شود. ۵. انواع بودجه بندی در سازمان را توضیح دهد.	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد
---	--	--	-----------------------	---

جلسه شانزدهم - تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۱۷

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آشنایی دانشجویان با فرهنگ سازمانی و مفاهیم آن در سازمان های بهداشتی و درمانی	۱. فرهنگ سازمانی را تعریف نماید. ۲. نقش فرهنگ سازمانی در سازمان را تشریح نماید. ۳. ویژگی های فرهنگ سازمانی در سازمان های بهداشتی و درمانی را بیان کند. ۴. تفاوت فرهنگ سازمانی قوی و ضعیف را بیان نماید. ۵. عوامل ایجاد و حفظ فرهنگ سازمانی را بیان نماید. ۶. نحوه شکل گیری فرهنگ سازمانی را بیان کند. ۷. عوامل موثر بر تغییر فرهنگ سازمانی را شرح دهد.	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تخته وایت برد

جلسه هفدهم - تاریخ:

عنوان مبحث:	اهداف رفتاری	حیطه	روش تدریس	وسایل آموزشی
آزمون پایان ترم				

ارزشیابی:

ارزشیابی: تکوینی ■ پایانی ■			
نمره کل: ۲۰			
حضور فعال: ۲	تکلیف و مشارکت فعال در کلاس: ۳ نمره	آزمون میان ترم: نمره	آزمون پایان -
نوع آزمون میان ترم: شفاهی □	تشریحی □	چند گزینه ای □	جور کردنی □
نوع آزمون پایان ترم: شفاهی □	تشریحی ■	چند گزینه ای ■	جور کردنی □

منابع:

در برنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی، آخرین انتشار
درباره مدیریت خدمات بهداشتی، مک ماهون و همکاران، آخرین انتشار
اصول مدیریت در خدمات بهداشتی، فریبا خیاطی
مبانی مدیریت. رابینز استیفن. ترجمه محمد اعرابی، انتشارات دفتر پژوهشهای فرهنگی
مدیریت. استونر جیمز. ترجمه علی پارسایان، انتشارات دفتر پژوهشهای فرهنگی
خدمات مدیریتی در شبکه بهداشت و درمان شهرستان. پیله رودی سیروس. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی،
معاونت بهداشتی، تهران

نام و امضای استاد	مدیر گروه	معاون آموزشی دانشکده	کمیته برنامه ریزی درسی EDC
دکتر زینب مکوندی	دکتر زینب مکوندی	دکتر مجید براتی	دکتر زینب مکوندی